

lovili, podtikovaje narodnim in „klerikalnem“ poslan-
cem zapravljalivost in sto drugih vragov.

Treba tedaj, da se volilci na Štajerskem, Koroškem itd. ozrejo na preteklih 6 let, ko je, na priliko, „liberalna“ nemčurska stranka gospodarila na Štajerskem in Koroškem, in da presodijo, ali je laž ali resnica, kar čenčajo liberalci.

„Slov. Gosp.“ je že po številkah svetu pokazal „dobrote“ liberalnega gospodarstva v deželni zboru Štajarskem; nadejamo se, da njegove besede niso padle v Savino, ampak jim v spominu ostale, da vedó ljuliko ločiti od pšenice, ko pride čas volitve.

V „Kärnt. Volksst.“ pa je te dni visokospoštovani rodoljub A. E. svojim rojakom na Koroškem tudi v številkah pred oči postavil gospodarstvo „liberalcev“ v deželni zboru na Koroškem. Naj iz nemškega sestavka našim Slovencem poslovenimo nekoliko vrstic.

Na vprašanje: kaj je sad novošegnega liberalnega gospodarstva pri nas na Koroškem, odgovarja „Kärnt. Volksst.“ s sklepi deželnega zbora Celovškega, v katerem ogromno večino imajo liberalni nemčurji, in pride po nadrobnem naštevanju deželnih stroškov do sledečega poročila:

„Konečna pesem denarstvenega gospodarstva liberalnega deželnega zbora se glasi tako-le: Leta 1863 se je za vse deželne potrebščine potrosilo 298.709 goldinarjev, — doklade so znašale 48 gold. na 100 gold. davka. Za letošnje leto so deželne potrebščine preračunane na 564.787 gold., — doklade pa znašajo 78 gold. na 100 gold. davka. Po takem so se tedaj pod gospodarstvom liberalne zborove večine na Koroškem deželni stroški pomnožili za 95, deželne priklade pa za 63 odstotkov. Vrh tega pa je ta liberalna večina na Koroškem brez vsega upora, marveč še z veliko radostjo ustavno pravico, iz deželnega zbora voliti državne poslance, žrtvovala gospodujoči Dunajski nemški stranki!“ —

Namesti družih podukov slovenskim volilcem, kako naj se vedejo pri prihodnjih volitvah za deželni zbor, jim na srce poklada dogodbo rajncega kneza Kur-Hessenskega, kakor jo popisujejo „Neue Weckstimmen.“ Rajski knez — pišejo — je bil mož malo besedi, pa, kar je kdo drug rekel s tremi besedami, je on rekel z eno. Dogodba je bila ta-le: Nekega dne so prišli poslanci njegovega ljudstva k njemu, potožit mu, kako župan njih ž njimi strašno grdo ravna, našteli so mu vsa njegova početja. Knez je možé mirno poslušal, potem pa je svojemu služabniku ukazal, naj jih pelje v profozovo sobo, pa vsacemu 10 gorkih palic na guzico namaže. Možje, to slišati, ostrmijo, češ, kako da bodo oni tepeni, ki so le prišli pomoči iskat zoper silovitega župana? „Da, da!“ — odgovori jim dobrovoljni knez — Vi zaslužite tepeni biti, ker ste že dvakrat si prostovoljno tega župana volili.“ In služabnik knezov jih je peljal v odločeno sobo, pa vsacem po povelji knezovem 10 odmeril, kajti „kdor si sam iz lastne volje nakoplje težavo, ne sme se pritožiti, ampak pomagati si mora sam in težav si ne kopati na glavo.“

Volilci! — tako sklepa „Kärnt. Volksst.“ svoj članek — če letos zopet volite poprejšnje liberalne poslance, spomnite se kneza Kurhesenskega in njegovih podložnikov!

Mnogovrstne novice.

* Kaj so si Rusi v celi vojski od Turkov privojskovali. — Po vladnih poročilih so jim vzeli v Aziji 662 topov (kanon), 16.000 šotorov in 42.000 pušek z ogromnimi zakladi provijanta in streljiva; konj so dobili 18.000. V to pa niso všteti jatagani, samokresi in

puške, pa še drugo orožje, katero so vzeli nerednim Turškim četam. Število najdenih bolnikov in ranjencev znaša 12.000. V Evropi je Donavska Ruska armada iz začetka vojske noter do podpisa premirja Turkom vzela 15 paš, 113.000 vojakov, 606 večih in manjših topov, 9600 šotorov in nič manj kakor 140.200 pušek Angleške sisteme in 24.000 kónj. Nerednim Turškim četam vzete puške, samokresi in jatagani znašajo 200.000, Čerkesom so vzeli 13.000 sulic in bodal. Število privojskovanih zastav je tudi silno veliko. Kakor v Aziji, tako tudi v Evropi ob Dnavi so Rusi našli velike zaklade soli, kruha in rajza. Streljiva so Turki imeli povsod neizmerno veliko nakupičenega in med tem sila veliko smodnika in pa nad 500 milijonov patron, kajti pri vsakem vjetem Turku so našli okoli 70 patron.

* Kolera se je — kakor se glasijo poročila iz Kaire (v Afriki) — pričela med Turki, ki potujejo v Meko na grob preroka Mohameda.

* Angleški študentje v Londonu so, kakor Magjarske softe, začeli rogoviliti s klicem: na boj zoper Rusa! 7. dne t. m. se je po ulicah Londonskih zbralo kakih 3000 študentov in razsajalo s krikom, naj Anglija napove vojsko Rusom.

Zgodovinske stvari.

Turki pred Dunajem leta 1529.

Priredil M. Molek.

(Dalje.)

Tako, ljubi čitatelji, smo s prvo oblego Dunaja po Turkih pri kraji. Naj poročamo zdaj o drugi leta 1683.

Turki vdrugič pri Dunaji. (1683.)

V teku časa — v kakih 149 letih — se je na Dunaji mnogo spremenilo. Mesto se je po večem popravilo ter poprejšnjo podobo zelo zgubilo; potrebna vtrdba se je dovršila in mesto na okrog se razširilo.

Dosti, res dosti resnih in žalostnih let je minulo, pa ni ga bilo hujega kakor ravno leto 149. po prvem obleganju.

Prišel je v mesto še veliko nevarnejši sovražnik, kakor je bil Turek, — morilka kuga namreč.

Peró se brani zapisati vse žalostne prizore in neizrekljivo trpljenje — nesreče bilo je brez konca in kraja. Celó cesar Leopold je bežal iz Dunaja v Prago na Česko z vsem cesarskim osebdom, ž njim pa je šlo tako rekoč zadnje upanje Dunajčanov.

Neusmiljena kužna pošast podavila je po Dunaji in v predmestjih nad 122.849 ljudi; divjala in razsajala je pa tudi od januarija do novembra meseca. V spomin rešitve te hude šibe postavljeno je znamenje sv. Trojice na „Grabnu“.

Omeniti moramo, da je bil v tem žalostnem času edini angelj varuh za Dunajčane knez Ferdinand Viljem Evzebij Schwarzenberg. Vse je bežalo; le on je ostal, vzdrževal red, preokrbljeval reveže; bil je pravi usmiljeni samarijan. On je bil tisti dobrotni knez, ki je 5 let pozneje pri drugem Turškem obleganju s svojim zlatom toliko koristil Dunajčanom, kolikor Štaremberg z mečem.

Dunaj pa je bil komaj rešen hude morilke kuge, in že ga je jela stiskati druga nesreča.

Nazadovoljnost Ogrov, katero so menili zadušiti s tem, da se le vélike puntarske glave kaznujejo, povzročil je véliki nemški križanik (poglarvar nemškega reda) Janez Gašper z Ampingena s prenarodbami,